

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITE YA 12

LOETSE 2022

SESOTHO PUO YA LAPENG – PAMPIRI YA 3

MATSHWAO: 100

NAKO: Dihora tse 3

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO HO MOHLAHLUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO tse PEDI, e leng:
KAROLO YA A: Moqoqo (50)
KAROLO YA B: Ditema tsa kgokahano tse 2 (2 x 25) (50)
2. Araba potso e le NNGWE KAROLONG ya A le dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.
3. Araba dipotso TSOHLE ka SESOTHO.
4. Qala potso e NNGWE le e NNGWE leqepheng le LETJHA.
5. Etsa moralo wa tema e nngwe le e nngwe (ka ho etsa mmapa wa monahano/daekeramo/tjhate e bontshang tatelano ya mehopolo kapa lenane la dintlha tseo o tlang ho ngola ka tsona). Ha o qetile, bala tema hape ho hlaola diphoso. Meralo e hlahiswe QALONG ya tema ka nngwe.
6. Meralo e totobatswe hantle hore ke meralo.
7. O eletswa ho sebedisa nako ka mokgwa ona:
 - Metsotso e 100 ho araba KAROLO YA A.
 - Metsotso e (40 x 2) 80 ho KAROLO YA B.
8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo feela ka ha di nomorilwe dipotsong.
9. Sehlooho se se ke sa balellwa e le karolo ya palo ya mantswa.
10. Ngola ka mongolo o makgethe o balehang.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho kapa setshwantsho SE LE SENG ebe o ngola moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400–450 (dikahare feela). Ebang o kgetha setshwantsho ngola o itshetlehile ka mohopolo o qholotswang ke setshwantsho maikutlong a hao mme o iqapele sehlooho sa hao. Se lebale ho etsa moralo le ho hlaola diphoso.

- 1.1 Thuto ha e tsofallwe. [50]
- 1.2 Boitshepo le tlhompho ke tsona tse atlehisang motho. [50]
- 1.3 Bosiung boo ha ke a robala ke ho tshoha. [50]
- 1.4 Le ha baithuti dikolong ba tshwanela ho phenyekollwa, ka lehlakoreng le leng ho etsa jwalo ke ho ba hobosa le ho hatikela ditokelo tsa bona. Sekaseka sehlooho sena, mme o qoqe ka mahlakore a mabedi a taba ena. [50]
- 1.5 Ebe batjha ha ba ka kgutlela mehleng ya kgale ya ho ithabisa le ho itlosa bodutu, botlokotsebe le tshebediso e mpe ya dithethefatsi di ka fela? Dumellana kapa o hanane le mohopolo ona. [50]
- 1.6 Ditshwantsho tse latelang di ka qholotsa mehopolo e itseng maikutlong a hao. [50]

Kgetha SE LE SENG, mme o ngole moqoqo ka mohopolo wa sehlooho o qholotswang ke setshwantsho. Ngola nomoro ya potso eo o e kgethang, mme o iqapele sehlooho sa hao. [50]

1.6.1

[Setshwantsho se qotsitse ho google] [50]

1.6.2

[Sethwantsho sena se nkuwe ho tswa ho Google] **[50]**

1.6.3

[Setshwantsho sena se nkuwe ho tswa ho Google] **[50]**

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA: 50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**POTSO YA 2**

Kgetha ditema tse PEDI mme o ngole tema ya bolelele ba mantswe a 180–200 (dikahare feela) temeng ka NNGWE. Hopola ho etsa moralo, o boele o lekole ditema tsa hao botjha ho hlaola diphoso.

2.1 LENGOLO LA SETLWAEDI/ SETSWALLE

Ngolla rakgadi wa hao ya ileng a hloka hallwa ke moradi, o ile wa hloleha ho tla phupung ka lebaka la melao ya Covid-19. Mo ngolle lengolo ho mo tshedisa ka se ileng sa mo hlahela.

[25]**2.2 INTHAVIU E NGOLWANG**

O moqolotsi wa ditaba wa lesedinyana la setjhaba. Ngola inthaviu e dipakeng tsa hao le Mosuwehloho wa sekolo seo ho sona ho hlekefetswang baithuti ba fihlang sekolong seo.

[25]**2.3 ATIKELE E YANG LESEDINYANENG**

Motse wa heno o na le palo e hodimo ya batho ba sa sebetseng. Ngola atikele e yang *lesedinyaneng* la selehae, o hlahise selo sa hao le ditsela tseo o bonang hore di ka latelwa hore ba iphedise.

[25]**2.4 LENGOLO LA SEMMUSO**

Dipula tse neleng selemong sena se hodimo di sentse haholo ka ha di dihile matlo a batho a mangata. Ngolla Lefapha la tsa dithuso tsa dikoduwa ho thusa malapa a tsietsing.

[25]**2.5 PUO**

Sekolo sa heno se tla amohela baeti ba tswang Masepaleng wa motse wa heno ba tlisang dimpho tsa baithuti. O kgethilwe ho ba amohela. Ngola puo eo o tla e tshetleha kamohelong eo ya baeti ba lona.

[25]**2.6 TSA BOPHELO BA MOFU**

Motswalle wa hao wa hlooho ya kgomo o hloka hetse. Thusa lelapa la habo ka ho ba ngolla nalane ya tsa bophelo ba hae. Ngola nalane ya bophelo ba hae.

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B (25 x 2): 50
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 100